

La possible dimissió de Merkel

Angela Merkel ha complit 60 anys fa una setmana i celebra el punt culminant de la seva carrera política. La cancellera gaudeix de molta popularitat i és indiscutible al seu càrrec. Tot i això, moltes persones del seu entorn –del gabinet de Govern i del seu partit– creuen que deixarà el càrrec abans que acabi la legislatura.

Fa uns dies, un nen va fer a Merkel una pregunta profunda. La cancellera alemanya era de viatge institucional a Xina, on va visitar un projecte social que dona assistència a famílies de treballadors emigrants a Xengdú. La líder alemanya ja havia plantejat un parell de preguntes, però llavors va ser el torn del noi. El nen, vestit amb pantalons curts i samarreta, volia saber: “Senyora cancellera, teniu una vida feliç?”. Una de les persones presents afirma que la cancellera va somriure per un instant, es va aturar un segon i va dir: “Sí, tinc una vida feliç”.

El 17 de juliol Merkel va fer 60 anys. A la seu berlinesa del seu partit conservador, la Unió Cristiana Democràtica, es va celebrar una festa i el reconegut catedràtic d'història, Jürgen Osterhammel, va pronunciar un discurs en el seu honor. Merkel ha tingut cura que la celebració no fos excessiva. Ha preferit que la festa semblés un esdeveniment sense massa importància. Millor vi escumós que xampany. De totes maneres, va ser un dia memorable, un dia que va atreure l'atenció sobre el fet que Merkel ja està amb Adenauer i Helmut Kohl en el grup dels cancellers més importants de l'Alemanya de postguerra. L'esdeveniment, però, anava envoltat d'una pregunta quasi tan profunda com la que va plantejar el noi: quant de temps es mantindrà en el càrrec?

Ni Adenauer ni Kohl van abandonar la cancelleria de manera voluntària; a

l'un l'hi va forçar el seu propi partit i l'altre va perdre les eleccions. Marxaren del càrrec voltats d'un núvol de derrota que va entelar els seus assoliments. Com no hi ha un límit de temps al càrrec, també els altres cancellers alemanys marxaren d'aquesta manera. Però Kohl i Adenauer podrien haver evitat aquest problema. Les circumstàncies perquè algú dels dos hagués renunciat voluntàriament haurien sigut perfectes: ambdós havien estat reelegits en diverses ocasions, tenien successors viables i ja havien vinculat el seu nom a consecucions històriques.

Merkel, una elecció encertada: va derrotar el socialdemòcrata Schröder.

Però ningú dels dos va ser capaç de prendre la decisió.

Angela Merkel voldria fer les coses d'una altra manera.

La cancellera, coneguda com a *Mutti* ('mareta' en alemany), continua sent incontestable tant en el seu partit com en la seva coalició de Govern. La seva popularitat entre els votants alemanys és inquietant (77%) i és una de les líders més fortes d'Europa. Està al mateix nivell que els presidents de Rússia, Estats Units o Xina. No obstant, quasi totes les persones del seu entorn professional –ja sigui al partit o al Govern– estan convençudes que, amb el temps, podria acabar renunciant. Molts tenen la certesa que Merkel està decidida a ser la primera líder alemanya de la postguerra que pel seu compte decideix abandonar el càrrec. “És una idea molt atractiva per a ella”, diu un membre del seu equip de Govern, posant en paraules els pensaments de molts altres.

Malgrat tots els rumors, durant la campanya electoral Merkel afirmà que té la intenció de durar en el càrrec fins que acabi la legislatura. Per dir-ho d'una altra manera, les expectatives no són pas alimentades per les declaracions de la mateixa cancellera. Però és cert que tampoc és difícil trobar persones a Berlín amb intenció de parlar sobre aquesta paradoxa, bé siguin membres del seu propi partit, la CDU, o del partit que forma amb ells la coalició de Govern, els socialdemòcrates de centre-esquerra. Això sí, ningú no està disposat a declarar-ho públicament.

La pregunta sobre si la cancellera està considerant dimitir voluntàriament no interessa massa al portaveu de Merkel, Steffen Seibert. De manera oficial, ell respon amb un monosíl·lab: “No”. El portaveu remet a les declaracions de Merkel durant la campanya del 2013. Però és poc probable que no li hagi passat la idea pel cap.

A principi d'any, Merkel va haver de passar unes setmanes mig treballant mig postrada al llit per una lesió fent esquí de fons. Una font propera a

Merkel afirma que part d'aquell temps el passava pensant en el seu futur i en la seva vida després de la cancelleria. Aquests darrers mesos –ens comenta aquesta font– han sigut més intensos a causa d'esdeveniments com la crisi a Crimea i a Ucraïna, cosa que ha tingut Merkel ocupada i amb poc de temps per pensar en altres coses. Tot i així, les preguntes sobre les seves intencions de futur continuen estant en l'aire.

És factible la renúncia? Fa poc, una persona pròxima a la cancellera va parlar a part amb ella i li va dir que a Berlín molts discutien la possibilitat que renunciés al càrrec voluntàriament i que aquest xafardeig no venia només dels periodistes. “I quina ha sigut la teva resposta?”, preguntà Merkel. “Que no és veritat”, va dir aquesta persona. “Està bé”, respongué la cancellera. Però aquesta resposta és ambigua, “està bé” podria significar “està bé, no dimiteixo”; però també, “molt bé, un bon treball aturant preguntes estúpides”.

Dimitir voluntàriament és, possiblement, la decisió més difícil que un polític de primera línia pot prendre. Tot aquell que abandona el càrrec pot ser acusat de seguida de debilitat i suscitar preguntes sobre el seu estat de salut. Fins i tot corren el risc que se'ls consideri un fracàs. A més a més, sempre hi ha raons objectives per continuar al càrrec. Però, si fins i tot aquestes raons eren absents, molts dels predecessors de Merkel van creure que eren realment irreemplaçables.

Aquesta no és una idea pròpia de Merkel. Però també és conscient que, malgrat el seu desig de controlar la seva marxa, el rebombori que es crearà al seu voltant serà ensordidor. A més, ella també sent la crida del deure.

Estudi del cas. Pocs polítics alemanys de primera línia han reeixit a renunciar d'aquesta manera. Un dels pocs que ho aconseguiren va ser Roland Koch, l'antic governador de l'estat federal de Hesse, qui fou llavors rival de Merkel per liderar la CDU. La bona sort, els seus nervis d'acer i la impotència política del seu contrincant de l'SPD, Andrea Ypsilanti, havien assegurat la reelecció de Koch a principis de 2009. Després de les eleccions, va aconseguir formar una coalició de

Angela Merkel es va convertir en la primera dona cancellera d'Alemanya al 2005.

govern a Hesse amb el partit afí a les empreses, l'FDF (Partit Lliure Democràtic).

“A final de 2009 vam començar a considerar la idea d'un sortida voluntària”, va declarar després de la dimissió Dirk Metz, qui de feia molt de temps era el confident polític de Koch. “Koch fa anys que va dient-ho –encara que ningú no volgués ni escoltar-lo, ni creure'l–, la seva intenció era tornar, algun dia, al món empresarial. El polític

de 54 anys encara té bones perspectives per muntar un negoci”.

La decisió també implicava altres consideracions. “Després de 15 anys al Govern, el fet que les pròximes eleccions no resultessin tan senzilles per a ell també ha estat un factor decisiu”, va dir. Altres persones properes a Koch afirmaren que també volia evitar el destí al qual es veien abocats molts polítics: el de veure's forçats a dimitir per la seva pròpia gent.

Llavors, Koch va discutir el seu futur només amb la seva dona i amb Metz per poder preservar l'element sorpresa. El maig de 2010, el polític va anunciar per primera vegada els seus plans de renunciar al càrrec davant de la cúpula del seu partit i al cap d'uns dies ho va fer públic a la premsa. Més tard, va afirmar que havia "gaudit perversament" d'haver reeixit a l'hora de burlar els periodistes.

El marit de Merkel serà vital en la decisió. Quasi totes les persones pròximes a Merkel afirmen que la cancellera faria les coses d'una manera semblant: primer parlaria amb un parell dels seus confidents polítics i amb el seu marit, Joachim Sauer, catedràtic de física i química teòrica de la berlinesa Universitat Humboldt. La influència que té sobre Merkel se subestima sovint de manera dramàtica. En part, això és degut a les escasses aparicions públiques de Sauer, al fet que quasi no concedeix entrevistes i que viatja sovint a l'estranger. Alguns amics de Merkel a Berlín afirmen que la seva opinió i els plans de vida que tenen en comú seran els factors determinants. També diuen que ell és el punt de referència més important de la seva vida.

Però Roland Koch va anar més enllà de parlar-ho amb la seva dona. També es va mirar a si mateix amb perspectiva, així com els seus plans de futur —cosa poc freqüent entre polítics de nivell tan alt. Va veure clarament que amb la seva carrera política no escalaria més allà del càrrec que tenia llavors, governador de Hesse. Durant molts anys, el seu nom sonà com a candidat de la CDU per a la cancelleria. Encara que ambicionava aquest càrrec, també havia quedat clar al llarg dels anys que no tenia el suport i el poder suficients per poder aconseguir-ho. A més, cada vegada era

més evident que la seva època com a governador era limitada i que havia de fer front a la idea de no sortir reelegit en eleccions futures. Com que tenia poques possibilitats d'aconseguir un càrrec més alt i ja havia servit durant més d'una dècada com a governador, va canviar la política per una oficina, com a director executiu d'una companyia d'enginyeria alemanya, Bilfinger.

Llavors tenia el suport de Merkel. En altres ocasions, la cancellera havia reaccionat amb sorpresa i fins i tot amb sorna amb altres dimissions, però no va actuar així en el cas de Koch. "Simplement es va plantejar les qüestions adients i després, va actuar", declarà aleshores la cancellera.

Aleshores, quan seguirà Merkel els seus passos? Aquesta és la mare de totes les preguntes avui dia a Berlín. Fins i tot ara, que la capital està immersa en una calma política sense precedents, tot un *thriller* comença a agafar forma. Té tots els ingredients necessaris: els motius, els mitjans i l'oportunitat perfecta.

Un dels motius podria ser la fatiga. Merkel ha dit molts cops en el passat que deu anys seria el seu límit com a cancellera; hi afegia que el desgast produït per jornades de 16 hores i setmanes de treball de sis dies i mig no seria sostenible més d'una dècada. A part d'això, molt del que Merkel viu aquests dies deu fer-li l'efecte de ser un *déjà vu*: ha assistit a més de 12 cimeres de la Unió Europea, vuit cimeres del G-7 i del G-8, 48 discursos parlamentaris, tres victòries electorals i la propera visita als EUA serà ja la setzena

Un dels membres més antics de la CDU afirma que Merkel ha dut a terme totes les reformes necessàries per al seu partit. Ja sigui per la imatge de la família, el matrimoni entre persones del mateix sexe, per abandonar el reclutament militar, per implantar un salari mínim nacional o per la seva reforma educativa, poc importa el que hom pensi sobre els canvis polítics de la CDU, serà molt difícil per al partit acostar-se més al centre que Angela Merkel amb les seves decisions. De fet, el partit ha sigut un dels assoliments clau de Merkel, que l'ha transformat en la perfecta imatge d'un esperit de l'època mancat de potència. Els canvis que ha implantat han fet mutar l'ala més conservadora i afí al món empresarial, però també

Actualment, al voltant del 70% dels votants

han aportat un 41,5% dels vots a les eleccions generals del darrer setembre. Com sembla que no queda molt per fer, pot ser inevitable que a les eleccions vinents el nombre de votants estigui destinat a caure.

Segurament, un bon nombre de ministres és del mateix parer. En una reunió el desembre passat, tot just quan el nou Govern començava a posar-se mans a l'obra, tothom començà a buscar signes, va dir un ministre. Signes de què? "Signes que indiquin que aquest és el seu darrer mandat", va dir el ministre. "O almenys, molts ho creuen."

El ministre diu que en una presentació durant una reunió, la ministra de Medi Ambient, Barbara Hendricks, va plantejar un cas il·lustratiu: estava dissenyant els plans del seu ministeri, i va decidir prolongar-ne un fins el 2020. "Ah, per al 2020", va dir Merkel, fent un gest distret amb la mà. El ministre

Serà difícil per al partit de Merkel acostar-se més al centre del que ho ha fet ella amb les seves decisions

alemanys aproven la tasca que Angela Merkel du a cap.

diu que no és l'únic que pensa que la reacció de la cancellera podria ser una pista i es pregunta en quants anys pensa encara Merkel.

Merkel ha hagut de bregar amb aquest sentiment d'impotència que regna entre les files del seu partit arrosant les espatlles i donant respostes tan lacòniques com la que va donar el darrer dijous amb motiu del Consell d'Assessors Econòmics de la CDU a Berlín. "Un Govern estable és un valor per si mateix", afirmava. No va ser molt aplaudida la seva resposta entre els centenars d'empresaris congregats en aquella sala atapeïda. "Ja no està interessada ni en política nacional?", es preguntava un dels membres de la cúpula directiva d'una de les empreses alemanyes més importants.

Merkel, "molt, molt relaxada". Merkel ha perdut un parell de quilos des de principis d'any i sembla que

està físicament més en forma que quan va entrar per primera vegada a la cancelleria l'any 2009. Molts s'han adonat que està "molt, molt relaxada", com una líder de Govern en la seva tercera legislatura que ja no ha de demostrar res. En la pràctica, això es tradueix en la seva manera de fer declaracions governamentals, o pronunciar discursos: maquina, de vegades, fins i tot arribant a expressar desinterès. Sembla que no estigui posant tota la tenacitat en les tasques que té pendents.

Per contra, quan es tracta d'encarregar-se de crisis internacionals, s'embruta les mans en llargues converses telefòniques amb dirigents d'Ucraïna, Rússia o els EUA. Viatja a l'estranger, i recentment a Xina, on va posar de manifest la seva curiositat plantejant un fum de preguntes –al governador provincial, a una empleada de la fàbrica de Volkswagen, a un cuiner que li va ensenyar a cuinar una recepta de po-

llastre xinesa, o a un estudiant d'enginyeria. La cara se li va il·luminar quan va comparar el sistema xinès amb la democràcia occidental, tal com va fer quan va mantenir diàlegs amb líders pequinesos, discussions en què calibraren els avantatges i els desavantatges, les limitacions i el perill d'allò que és individual i d'allò que és col·lectiu. Fins i tot, durant llargues nits en una sala de conferències sense finestres, de fora es podia captar que Merkel encara estava en plena forma.

Però ara mateix no sembla que tingui un objectiu. No hi ha cap meta política que vulgui aconseguir al preu que sigui, cap que pogués mirar-se després amb satisfacció. La política sembla per a Merkel més aviat una història de processos i no de projectes. La consumació d'un visió política és aliena a la natura de Merkel, una de les raons per les quals la idea de renunciar al càrrec no és tan absurda.

Comparació entre Merkel i Kohl.

Helmut Kohl era diferent. El 1994, va anunciar que la seva campanya electoral d'aquell any seria l'última de la seva carrera; unes eleccions que, de fet, va guanyar per àmplia majoria. Però més tard, amb ocasió del seu 67 aniversari, a principis de 1997, va sorprendre amics i adversaris anunciant que es presentava de nou. Kohl creia que era l'únic que podia dur a cap el seu projecte més important: la moneda única europea. El 1997, la idea de l'euro era un focus de sèria controvèrsia i el Banc Central Alemany, el Bundesbank, era només una de les parts que demanaven que es retardessin els plans. Llavors, també es va fer públic que tant França com Itàlia, ambdós membres fundadors de la UE, podrien no complir els criteris per poder pujar al carro de l'euro. La primavera de 1988 els tenia preparades tota una sèrie de decisions clau que s'havien de prendre i Kohl no es refiava de ningú sinó d'ell mateix per prendre-les. "Per què creieu que encara estic al meu càrrec?", es diu que va afirmar Kohl durant una cimera el 1996 celebrada per preparar l'euro, segons afirma el seu biògraf, Hans-Peter Schwarz. "Si encara estic ací és per Europa. Sense mi, ningú no impulsaria aquest projecte a Alemanya." Al final, Kohl guanya l'euro, però va perdre les eleccions

L'equivalent a l'euro en l'època Merkel podria ser un nou tractat de la UE o fins i tot una Constitució europea. Però tampoc ha provat d'anar en aquesta direcció perquè no creu que pugui guanyar sobre la resta dels 28 països. De fet, una de les seves màximes més importants és la de no prometre res que no sàpiga amb certesa que pot dur a terme. Aquesta màxima li ha permès durant nou anys evitar una gran derrota; però al mateix temps tampoc li ha permès assolir cap fita memorable.

"Helmut Kohl s'ha convertit, avui dia... en un dels polítics vius més respectats en el món tal com el coneixem", va escriure el fundador de *Der Spiegel*, Rudolf Augstein, el 1996, just quan el temps de Kohl a la cancelleria va sobrepassar el d'Adenauer. L'historiador d'Oxford, Timothy Garton Ash va tenir paraules semblants en referir-se a l'actual cancellera. Durant la crisi de l'euro, va escriure que la "història mundial" va dependre de Merkel.

Recentment, no sembla que aquest sigui el cas, ja que Merkel no ha estat molt encertada calculant les seves opcions durant el procés per nomenar el pròxim president de la Comissió Europea. Més d'un dels membres del seu gabinet de Govern li aconsellà no subestimar l'impacte polític que tindria adoptar el sistema de candidat líder per a les eleccions europees. I de segur, seguint la votació, Merkel hauria pogut fer poc per evitar que el Parlament Europeu prengués la iniciativa i col·loqués Juncker al cap del cos executiu de la UE.

Objectius per a Europa. Només durant les crisis queda clar el paper dirigent d'Alemanya a Europa —quan les condicions o bé els països de

l'euro ho demanden. En temps de calma, sembla que Merkel haurà de reclamar el seu paper com a líder de manera activa. "Però ella no gosaria fer això", afirma un dels banquers més importants d'Alemanya, qui de tant en tant es reuneix amb Merkel. Malgrat això, hi ha assumptes importants amb els quals la cancellera haurà de veure's les cares al llarg d'aquesta legislatura. Té com a objectiu ajustar les normes de l'eurozona per fer la moneda comuna més resistent a les crisis. També espera

que els Estats membres tornen a reactivar-se econòmicament i renovar les relacions transatlàntiques amb els EUA, malgrat el cas d'espionatge. A més, també hi ha la qüestió de com les societats occidentals poden exercir més control sobre el procés global de digitalització.

Per encarregar-se d'aquest darrer tema, Merkel va convidar Mathias Döpfner, el director de la potent editorial alemanya Axel Springer, a una reunió el 5 de maig. Parlaren sobre Google i sobre com la influència

de l'empresa nord-americana està canviant la societat i la competència per a pitjor. Merkel també va parlar de Ludwig Erhard, antic canceller alemany que fou un dels majors defensors del tipus d'economia social de mercat que defineix Alemanya. Merkel afirmà que el sistema estableix que el poder de les empreses particulars ha d'estar limitat per la lliure competència i per la regulació estatal. Les màximes de l'economia social de mercat també han de continuar sent vàlides en l'era digital, va dir a Döpfner.

Aquest seria un projecte considerable, i implicaria que els responsables polítics voldrien tenir el mateix tipus de control sobre el capitalisme digital que el que tenen sobre els mercats

Tot i això, fa poc va pronunciar una frase que tingué més repercussió de la normal: "La gran coalició de Govern té intenció de posar a l'abast de tothom la font de la bona vida", va dir a l'inici del període legislatiu.

Potser aquest comentari era, sobretot, un reflex de la seva manera unificadora d'entendre la societat i la política. A més, aquest discurs el va pronunciar amb un to semblant al d'una mare que explica un conte tranquil·litzador als seus fills –i no sols pel fet d'haver-lo pronunciat asseguda, per culpa de l'accident mentre feia esquí de fons. No obstant, això va suscitar la qüestió de si la cancellera tenia en ment passos clars a seguir per arribar al seu objectiu. Fins ara, no hi ha una resposta satisfactòria a la pregunta.

Merkel inicià la seva carrera política poc després de la caiguda del Mur de Berlín. A la foto de dalt, una jove Angela amb Kohl, el seu patri polític, el 1991. Baix, la gran oportunitat de Merkel se li va presentar el 1998, va ser elegida per fer-se càrrec de la direcció de la CDU. A la dreta, Merkel amb el llavors canceller Schröder durant la campanya de 2005.

financers mundials. Però justament també és a una empresa de tal magnitud que Merkel ha tingut una aversió històrica i no és estrany que els seus comentaris públics referents a això hagin sigut més reservats.

Merkel es troba en posició de decidir sobre la seva sortida. La falta d'objectius específics és simptomàtica. Com que no s'ha marcat grans objectius pels quals poder ser mesurada, Merkel s'ha ficat en una situació

complicada: hi ha el perill que el seu període al timó d'Alemanya no tingui un punt i final clar. Molts dels que la coneixen saben que no vol acabar a empentes com Helmut Kohl o Gerhard Schröder. Però la seva manera de governar fa que un final com els dels seus antecessors tingui moltes possibilitats.

Entre les obligacions amb les quals Merkel se sent compromesa hi ha la de no deixar la cancelleria i el seu partit a la deriva quan se'n vagi. Pel seu partit i per la seva coalició de Govern, Merkel sempre ha tractat d'evitar escàndols i disputes, i per això gaudeix de la confiança de l'electorat alemany, diu un membre del Govern. Els alemanys, que tendeixen a no refiar-se massa de la política, estan encantats amb la calma. I per preservar-la, a Merkel li agradaria poder lliurar ambdós càrrecs, el de cancellera i el de líder de la CDU, al mateix hereu o hereva.

Tal com estan les coses ara, l'hereva en qüestió podria ser Ursula von der Leyen. Però preguntant-li a ella mateixa, tampoc s'arriba molt lluny: "Cada generació té un canceller. En la meua generació, aquesta cancellera és Angela Merkel", diu von der Leyen, qui actualment està al càrrec de la cartera de Defensa. Rebutja pensar més lluny d'això.

Fins i tot, molts dels detractors de von der Leyen entre els conservadors de Merkel admeten que li donarien el seu suport si fos necessari. Von der Leyen, diuen, és la "cancellera de l'accident", la que prendria el relleu si a Merkel li passava alguna cosa. Ha deixat clar que hi estaria disposada; de fet, no va tractar d'amagar el seu desig de ser ministra de Defensa. Però molts obliden que va ser Merkel qui va assegurar-li la cartera, un signe molt clar que volia regalar a von der Leyen un curs intensiu de política exterior per preparar-la per al càrrec més alt.

Per descomptat, col·locar la successora de Merkel durant la legislatura actual requeriria el suport del soci de la coalició de Govern, l'SPD. Però, fa poc, un dels conservadors de més alt nivell afirmava que "Sigmar Gabriel no tindrà valor" per abandonar el vaixell. Al cap i a la fi, el líder de l'SPD planeja recuperar la cancelleria i està centrat en les eleccions del 2017. Sortir-se de la coalició actual seria força

diffícil d'explicar al seu electorat sense arguments sòlids.

Gabriel també és conscient que necessita encara un parell d'anys per poder reconduir l'SPD al centre polític, que és on es guanyen les eleccions a Alemanya. Tot i amb això, les enquestes d'opinió pública també tindran un paper fonamental en aquesta decisió. Si l'SPD aconseguís més d'un 30% dels vots amb la renúncia de Merkel, el partit socialdemòcrata podria veure's temptat a intentar una campanya contra una CDU sense Merkel. Però si, segons les enquestes, el percentatge és menor –com actualment sembla que passarà– evitaran córrer aquest risc.

En essència, la qüestió és que Merkel està en posició de decidir sobre la seva sortida. "Sempre he sigut capaç de trobar un soci de coalició que volgués governar amb mi", va afirmar en una ocasió. El mateix es pot dir sobre la recerca de la persona que l'hagi de succeir en la cancelleria i en el partit.

Què li espera a Merkel després de la cancelleria?

Merkel és coneguda per cavil·lar les coses detingudament des d'un punt de vista del desenllaç que els pronostica. Aleshores, què li espera a Merkel després de la cancelleria? Cultivar creïlles a la seva casa de camp d'estil rus al nord de Berlín? Viatjar arreu del món amb el seu espòs? Moltes persones a la seu de Govern creuen que una retirada tan tranquil·la seria una possibilitat clara. Però també n'hi ha molts que pensen que es quedaria en política. Merkel, diuen, no pot viure sense fer política.

Hi ha dos càrrecs internacionals que es podrien plantejar: presidenta del Consell Europeu, el cos que encarna tot el poder de representar els líders dels 28 països membres, o secretària general de les Nacions Unides. El primer càrrec implica un mandat de dos anys i mig, i quedarà lliure de nou el 2017. A més, a Merkel li encanta manobrar en el complex escenari polític de Brussel·les i també té més experiència en política europea que qualsevol dels altres caps d'Estat o de Govern en actiu de la resta de països europeus. "Molts a Brussel·les s'imaginen Merkel posant la seva experiència i energia al servei

Merkel sembla haver triat una successora per

d'Europa", afirma Elmar Brok, un europarlamentari de la CDU. "Comptaria amb un suport molt ampli".

La possibilitat d'ocupar el càrrec de dirigent de l'ONU també s'obri en 2017, després que s'haja decidit a mitjan 2016 el successor de Ban Ki-moon. Fa poc, el diari més important de Luxemburg, el *Luxemburger Wort*, va publicar un article exhaustiu sobre la possibilitat que Merkel aspirés a aquell càrrec, cosa que el portaveu de la cancellera va desmentir de seguida. L'especulació, però, s'ha mantingut viva. "És un gir cap a Europa", afirmava recentment un dels membres més antics de la CDU durant un acte a la tarda.

Una altra veu del Parlament alemany apuntà: "L'1 de gener de 2017, el successor de Ban Ki-moon prendrà el relleu. Encaixa a la perfecció, amb antelació suficient a les pròximes generals alemanyes".

reemplaçar-la, Ursula von der Leyen, a qui va nomenar ministra de Defensa.

És difícil d'imaginar que Merkel es trobi amb molta oposició a Europa en cas que s'interessés per algun dels dos càrrecs. Tot i això, sembla que el seu compromís és l'únic que se li interposa. Abans de la reelecció de l'any passat, va insistir que tenia la intenció de

quedar-se al càrrec durant una tercera legislatura completa si sortia reelegida. Si vol controlar la seva sortida, haurà de faltar a la seva paraula.

Potser això no serà un obstacle tan gran. Al cap i a la fi, és una regla fonamental en política que els candidats

no diguin que només tenen interès a quedar-se una part de la legislatura al càrrec. Fent això, estaria signant el seu final, es convertiria en una figura acabada de la política i Merkel n'és molt conscient.

Per això, si els motius, els mitjans i l'oportunitat han de venir tots plegats perquè es produeixi un moviment significatiu, les especulacions sobre la sortida de Merkel en algun moment de la legislatura actual no semblen pas ciència-ficció. Poden passar moltes coses imprevisibles que evitarien el seu comiat de la política alemanya: un atac mortal al seu país, la recaiguda de la crisi de l'euro o una escalada militar a Europa de l'Est, per enumerar-ne alguns. Fins i tot, podria ser que la cancellera s'hagués enamorat tant del seu càrrec que descartés la idea de marxar. Aquesta darrera possibilitat sembla la menys plausible ja que al llarg d'aquests nou anys al Govern no ha donat mai mostres de ser addicta al poder.

Molt més probable seria que a Alemanya, en un futur no molt llunyà, l'agafi de sorpresa la notícia que afirmi que Merkel ha nomenat el seu successor(a) i que només pensa quedar-se unes setmanes més al càrrec. Amb una maniobra com aquesta, posaria en evidència els seus predecessors masculins, que es van considerar indispensables a la cancelleria. Amb una maniobra com aquesta, també aconseguiria, una vegada més, sortir-se amb la seva.

Nikolaus Blome

© *Der Spiegel*

Traducció de Nuria Molines

Cines Babel Vicente Sancho Tello, 10. · València

d'Oi Parker
Now is Good

Si presentes aquesta butlleta tindràs el següent preu especial:

Si ets subscriptor d'EL TEMPS : 4,40 € De dilluns a dijous i 6€ cap de setmana. (Cal acompanyar el justificant de pagament)	Si ets lector d'EL TEMPS: 5,60€ de dilluns a dijous excepte vespra de festiu i festius.
--	---